

Forum digiopetusaineisto painetun kirjan käyttäjälle

Forum-digiopetusaineisto sisältää opetusaineistot sekä digikirjaa että painettua oppikirjaa käyttäville opettajille. Digiopetusaineisto on Otavan Opepalvelussa.

Pääset Opepalveluun omilla tunnuksillasi osoitteessa **opepalvelu.otava.fi**

Hae Opepalvelussa Forumin materiaalit.

Klikkaamalla nuolta saat esiin kaksi eri Forumin digiopetusaineistoa.

Forum alakoulun historia ja yhteiskuntaoppi
Historia, Yhteiskuntatieto/yhteiskuntaoppi, Yhteiskuntaoppi

OPETUSAINEISTO

- 2 ▶ Forum 5 historia digiopetusaineisto
- Forum 5 historia digiopetusaineisto digikirjan käyttäjälle
- 2 ▼ Forum yhteiskuntaoppi I-II digiopetusaineisto
- Forum yhteiskuntaoppi I-II digiopetusaineisto digikirjan käyttäjälle
- Forum yhteiskuntaoppi I-II digiopetusaineisto painetun kirjan käyttäjälle
- Forum yhteiskuntaoppi I-II digiopetusaineisto digikirjan käyttäjälle
- 2 ▶ Forum 6 historia digiopetusaineisto
- Forum 6 historia digiopetusaineisto digikirjan käyttäjälle

DIGIKIRJA

- Forum 5 historia digikirja
- Forum 6 historia digikirja
- Forum yhteiskuntaoppi I-II digikirja
- Forum yhteiskuntaoppi I-II digikirja

Valitse digiopetusaineisto sen mukaan, käytävätkö oppilaasi digikirjaa vai painettua kirjaa tai kummasta käyttöliittymästä pidät itse.

Talo-painikkeesta pääsee aina takaisin

Valitse alasvetovalikosta kirja, jota haluat käyttää.
Kirjan nimeä napauttamalla aukeaa kyseisen kirjan sisällysluettelo.

Käyttöohjeet

Suurena koko näyttöön -painike

The screenshot shows a web interface for 'FORUM digiopetusaineistot'. At the top, there is a navigation bar with a home icon, a grid icon, and a dropdown menu for 'Oppikirja I'. Below the navigation bar, there is a sidebar with a 'Siirry sivulle' button and a 'FORUM' logo. The main content area displays a list of books with dropdown menus for each: 'Näin luet tätä kirjaa', 'I Lähiyhteisö', 'II Monenlaisten ihmisten Suomi', 'III Turvallista elämää', 'IV Media', and 'V Nuori rahankäyttäjänä'. On the right side of the interface, there are icons for user information and a full-screen button.

Siirry sivulle

Siirry

Hae otsikoista

Hae

Alku

III Turvallista elämää

Näin luet tätä kirjaa

IV Media

I Lähiyhteisö

V Nuori rahankäyttäjänä

Johdatus jaksoon I	9	▼
Maailma palapelinä	10	▼
1. Mikä ihmeen yhteiskunta?	14	▼
2. Synnymme yhteiskuntaan	18	▼
3. Sääntöjä ja päätöksentekoa	22	▼
4. Vaikuttaminen alkaa läheltä	26	▼
Jakson kertaus	30	▼

II Monenlaisten ihmisten Suomi

Jakson nimen viereistä nuolta napauttamalla näet jakson luvut.

Luvun nimestä siirryt kyseiselle aukeamalle.

Nuolipainikkeista näet lukuun kuuluvat sisällöt.

Oppikirja I Forum I-II

16-17

2. Synnymme yhteiskuntaan

18-19

20-21

3. Sääntöjä ja päätöksentekoa

22-23

9

Syntyminen

Yleensä osastollinen hoitaja kanssa peittoihin

Sivusisällysluettelosta löydät koko kirjan sisällysluettelon.

Myös sivusisällysluettelossa on otsikkohaku ja sivunumerohaku.

Voit siirtyä haluamaasi lukuun napauttamalla aukeaman kuvaa.

Lapsi syntyy sukuun ja yhteiskuntaan

Lapsen syntymä on iloinen asia. Kun vauva on päässyt sairaalasta kotiin, lähisukulaiset tulevat usein tutustumaan pienokaiseen ja toivottamaan hänet tervetulleeksi sukunsa uudeksi jäseneksi. Lapsen syntymää myös juhlitaan. **Myös yhteiskunta on mukana lapsen elämässä syntymästä lähtien.** Kun lapsi syntyy, hoitajat laittavat jo synnytyssalissa vauvan ranteeseen rannekkeen, johon merkitään lapsen äidin sukunimi, lapsen sukupuoli ja syntymäaika. Samat tiedot ovat myös vauvan vuoteessa ja äidin käteen laitettavassa rannekkeessa. Näin lapsi ei sekoitu muihin sairaalassa syntyneisiin vauvoihin.

Jokaisella lapsella on pakko olla nimi. Se on ilmoitettava viimeistään kahden kuukauden kuluttua syntymästä. Nimen avulla lapsi erotetaan muista ja hänestä tulee virallisesti yhteiskunnan jäsen. Suomessa voi olla kuitenkin monta samanimistä ihmistä. Sen vuoksi **jokaisella on myös oma henkilötunnus.** Henkilötunnuksen avulla esimerkiksi poliisi tai lääkäri voi varmistaa henkilön olevan se, joka hän sanoo olevansa. **Henkilötunnusta ei kannata kertoa kenelle tahansa, koska sen avulla joku voi esiintyä sinuna.**

OMAT LINKIT OPPITUNNIN MATERIAALI

Kasvaa osaksi yhteiskuntaa

Kasvattaminen on vanhempien vastuulla, mutta myös yhteiskunta osallistuu siihen. Pieni vauva viedään säännölliseen vauvavuolaan, jossa terveydenhoitajat seuraavat, että lapsi kasvaa hyvin. Neuvolassa hoitajat antavat vanhemmille vauvan hoitamista koskevia ohjeita. Vanhempien lisäksi lapsi on hieman vanhempi, on yleistä, että vanhemmat antavat lapselle päivisin päivähoitoa. Kun lapsi on hoidossa, perheen vanhemmat voivat käydä töissä ansaitsemassa perheelle rahaa. Päivähoitossa harjoitellaan esimerkiksi kädentaitoja, liikuntaa ja musiikkia. **Tärkeintä on, että lapsi oppii toimimaan yhdessä muiden ihmisten kanssa.**

Lapsi aloittaa esikoulun 6-vuotiaana. Se valmistaa seuraavana vuonna alkavaan peruskouluun. Peruskoulussa opiskellaan tärkeitä tietoja ja taitoja, joita ihmiset tarvitsevat yhteiskunnassa elämiseen.

Tehtävät

- 1 Miksi lapselle annetaan nimi?
- 2 Mitä hyötyä on henkilötunnuksesta?
- 3 Miten yhteiskunta osallistuu lapsen kasvattamiseen? Listaa neljä asiaa.

MUISTA NÄMÄ!

- Lapsi syntyy yhteiskunnan jäseneksi.
- Jokaisella ihmisellä on oltava nimi.
- Henkilötunnusta ei kannata kertoa kenelle tahansa.

2 Synnymme yhteiskuntaan

Yäääää! Vastasyntyneen vauvan ääni kaihuu sairaalan synnytysosastolla. Onnelliset vanhemmat itkevät ilosta. Synnytysosaston hoitaja kiinnittää lapsen ranteeseen rannekkeen. Yhdessä isän kanssa he pesivät parkuvan olennon. Vauva häärätään lämpöisiin peittoihin ja ituu vaimensa. Sen jälkeen vauva pääsee äitiinsä syliin.

Lapsi syntyy sukuun ja yhteiskuntaan

Lapsen syntymä on iloinen asia. Kun vauva on päässyt sairaalasta kotiin, läheiskulaiset tulevat usein tutustumaan pienokaiseen ja toivottamaan hänet tervetulleeksi sukunsa uudeksi jäseneksi. Lapsen syntymää myös juhlietaan. **Myös yhteiskunta on mukana lapsen elämässä syntymästä lähtien.** Kun lapsi syntyy, hoitajat laittavat jo synnytyssalissa vauvan ranteeseen rannekkeen, johon merkitään lapsen äidin sukunimi, lapsen sukupuoli ja syntymäaika. Samat tiedot ovat myös vauvan vuoteessa ja äidin käteen laitettavassa rannekkeessa. Näin lapsi ei sekoitu muihin sairaalassa syntyneisiin vauvoihin.

Jokaisella lapsella on pakko olla nimi. Se on ilmoitettava viimeistään kahden kuukauden kuluttua syntymästä. Nimen avulla lapsi erotetaan muista ja hänestä tulee virallisesti yhteiskunnan jäsen. Suomessa voi olla kuitenkin monta saman nimistä ihmistä. Sen vuoksi **jokaisella on myös oma henkilötunnus.** Henkilötunnuksen avulla esimerkiksi poliisi tai lääkäri voi varmistaa henkilön olevan se, joka hän sanoo olevansa. **Henkilötunnusta ei kannata kertoa kenelle tahansa, koska sen avulla joku voi esiintyä sinuna.**

18

Lapsi kasvaa osaksi yhteiskuntaa

Lapsen kasvattaminen on vanhempien vastuulla, mutta myös yhteiskunta osallistuu siihen. Pieni vauva viedään säännöllisesti neuvolaan, jossa terveydenhoitajat seuraavat, että lapsi kasvaa ja voi hyvin. Neuvolassa hoitajat antavat vanhemmille neuvoja vauvan hoitamisessa.

Kun lapsi on hieman vanhempi, on yleistä, että vanhemmat vievät hänet päivisin päivähoittoon. Kun lapsi on hoidossa, perheen vanhemmat voivat käydä töissä ansaitsemassa perheelle rahaa. Päivähoidossa harjoitellaan esimerkiksi kädentaitoja, liikuntaa ja musiikkia. **Tärkeintä on, että lapsi oppii toimimaan yhdessä muiden ihmisten kanssa.**

Lapsi aloittaa esikoulun 6-vuotiaana. Se valmistaa seuraavana vuonna alkavaan peruskouluun. Peruskoulussa opiskellaan tärkeitä tietoja ja taitoja, joita ihmiset tarvitsevat yhteiskunnassa elämiseen.

Tehtävät

- 1 Miksi lapselle annetaan nimi?
- 2 Mitä hyötystä on henkilötunnuksesta?
- 3 Miten yhteiskunta osallistuu lapsen kasvattamiseen? Listaa neljä asiaa.

MUISTA NÄMÄ!

- Lapsi syntyy yhteiskunnan jäseneksi.
- Jokaisella ihmisellä on oltava nimi.
- Henkilötunnusta ei kannata kertoa kenelle tahansa.

Voit napauttaa sisällöstä esimerkiksi kuvat suuremmaksi ja tarkastella niitä tunnilla. Napauta korostuvaa aluetta.

Oppikirja I Forum I-II

I Lähiyhteisö | 2. Synnymme yhteiskuntaan | 18–19

OMAT LINKIT OPPITUNNIN MATERIAALIT

Tehtävät

- 1 Miksi lapselle annetaan nimi?
- 2 Mitä hyötyä on henkilötunnuksesta?
- 3 Miten yhteiskunta osallistuu lapsen kasvattamiseen?
Listaa neljä asiaa.

Kun napautat luvun tehtäviä, ne aukeavat suurempina.

Henkilötunnusta ei kannata kertoa kenelle tahansa, koska sen avulla joku voi esiintyä sinuna.

18

Oppikirja I Forum I-II

I Lähiyhteisö | 2. Synnymme yhteiskuntaan | 18–19

OMAT LINKIT OPPITUNNIN MATERIAALIT

Tehtävät

- 1 Miksi lapselle annetaan nimi?
Nimen avulla lapsi erotetaan muista ihmisistä. Nimenannon myötä hänestä tulee virallisesti yhteiskunnan jäsen.
- 2 Mitä hyötyä on henkilötunnuksesta?
- 3 Miten yhteiskunta osallistuu lapsen kasvattamiseen?
Listaa neljä asiaa.

Napauttamalla kysymyksen alla saat kunkin kysymyksen vastauksen näkyviin.

Silmä-painikkeesta saat kaikki vastaukset näkyviin yhdellä kertaa.

Henkilötunnusta ei kannata kertoa kenelle tahansa, koska sen avulla joku voi esiintyä sinuna.

2 Synnymme yhteiskuntaan

18

Yääää! Vastasyntyneen vauvan ääni kaikuu sairaalan synnytysoasastolla. Onnelliset vanhemmat ihkevät ilosta. Synnytysoastan hoitaja kiinnittää lapsen ranteeseen rannekkeen. Yhdessä isän kanssa he pesevät parkuvan olennon. Vauva kääritään lämpöisiin peittoihin ja itku vaimenee. Sen jälkeen vauva pääsee äitinsä syliin.

Lapsi syntyy sukuun ja yhteiskuntaan

Lapsen syntymä on iloinen asia. Kun vauva on päässyt sairaalasta kotiin, lähisukulaiset tulevat usein tutustumaan pienokaiseen ja toivottamaan hänet tervetulleeksi sukunsa uudeksi jäseneksi. Lapsen syntymää myös juhlietaan. **Myös yhteiskunta on mukana lapsen elämässä syntymästä lähtien.** Kun lapsi syntyy, hoitajat laittavat jo synnytyssalissa vauvan ranteeseen rannekkeen, johon merkitään lapsen äidin sukunimi, lapsen sukupuoli ja syntymäaika. Samat tiedot ovat myös vauvan vuoteessa ja äidin käteen laitettavassa rannekkeessa. Näin lapsi ei sekoitu muihin sairaalassa syntyneisiin vauvoihin.

Jokaisella lapsella on pakko olla nimi. Se on ilmoitettava viimeistään kahden kuukauden kuluttua syntymästä. Nimen avulla lapsi erotetaan muista ja hänestä tulee virallisesti yhteiskunnan jäsen. Suomessa voi olla kuitenkin monta saman nimistä ihmistä. Sen vuoksi **jokaisella on myös oma henkilötunnus.** Henkilötunnuksen avulla esimerkiksi poliisi tai lääkäri voi varmistaa henkilön olevan se, joka hän sanoo olevansa. **Henkilötunnusta ei kannata kertoa kenelle tahansa, koska sen avulla joku voi esiintyä sinuna.**

Lapsi kasvaa osaksi yhteiskuntaa

Lapsen kasvattaminen on vanhempien vastuulla, mutta myös yhteiskunta osallistuu siihen. Pieni vauva viedään säännöllisesti neuvolaan, jossa terveydenhoitajat seuraavat, että lapsi kasvaa ja voi hyvin. Neuvolassa hoitajat antavat vanhemmille neuvoja vauvan hoitamisessa.

Kun lapsi on hieman vanhempi, on yleistä, että vanhemmat vievät hänet päivisiin päivähoitoon. Kun lapsi on hoidossa, perheen vanhemmat voivat käydä töissä ansaitsemassa perheelle rahaa. Päivähoitossa harjoitellaan esimerkiksi kädentaitoja, liikuntaa ja musiikkia. **Tärkeintä on, että lapsi oppii toimimaan yhdessä muiden ihmisten kanssa.**

Lapsi aloittaa esikoulun 6-vuotiaana. Se valmistaa seuraavana vuonna alkavaan peruskouluun. Peruskoulussa opiskellaan tärkeitä tietoja ja taitoja, joita ihmiset tarvitsevat yhteiskunnassa elämiseen.

Tehtävät

- 1 Miksi lapselle annetaan nimi?
  - 2 Mitä hyötyä on henkilötunnuksesta?
  - 3 Miten yhteiskunta osallistuu lapsen kasvattamiseen?
- Listaa neljä asiaa.

MUISTA NÄHDÄ

- Lapsi syntyy yhteiskunnan jäseneksi.
- Jokaisella ihmisellä on oltava nimi.
- Henkilötunnusta ei kannata kertoa kenelle tahansa.

Oppitunnille

Tehtävät

1. Tunnista elämänvaiheet.
2. Oikein vai väärin?
3. Järjestä tapahtumat.
4. Kirjoita ihmiselämän vaiheista.

Oppitunnin materiaalit -painikkeesta saat näkyviin kullekin tunnille tehtäviä ja lisämateriaalia.

- Oppikirja I
- Oppikirja II
- Opettajien opas

2 Synnymme yhteiskuntaan

Lapsi kasvaa ensiksi yhteiskuntaan

Lapsi kasvamistaan on selittänyt nimellä, jossa on yhdenkään mallin alla. Tätä nimeä voidaan käyttää myös muuten, jotta oppilaiden tunnistaminen on helpompaa. Lapsi ja vanhempi. Nimi on lapsen nimi, jota vanhempi käyttää lapsen nimeä.

Lapsi syntyy sukunsa ja yhteiskuntaan

Lapsen syntymä on iloinen asia. Se on myös vanhempien ja lapsen välillä yhteistyötä. Lapsen syntymä on iloinen asia, koska se on yhteiskunnan jäsen. Lapsen syntymä on iloinen asia, koska se on yhteiskunnan jäsen.

Yhteisö

Yhteisö on ryhmä ihmisiä, jotka ovat yhteydessä toisiinsa. Yhteisö on ryhmä ihmisiä, jotka ovat yhteydessä toisiinsa.

Yhteisö on ryhmä ihmisiä, jotka ovat yhteydessä toisiinsa. Yhteisö on ryhmä ihmisiä, jotka ovat yhteydessä toisiinsa.

Alasvetovalikosta pääset valitsemaan haluamasi oppikirjan. Oppikirjan aukeamasta pääset suoraan samaan lukuun opettajan oppaaseen.

TAVOITTEET JA PÄÄKÄSITTEET

- Oppilas**
- ymmärtää, että ihminen on syntymästään alkaen yhteiskunnan jäsen
  - ymmärtää, mikä merkitys nimellä ja henkilötunnuksella on ihmiselle.
- Pääkäsitteet:** nimi, henkilötunnus

MATERIAALIT

- Oppikirjan sivut 18–21
- Harjoituksia 1 - kirjan sivut 6–7
- Diagnoosin materiaalit
- Liite 2 s. 124

IDEOITA OPPITUNNILLE

- Aloituis: Nimileikki**
- Mennään ympyrään.
  - Oppilaat keksivät itseään kuvaavan adjektiivin, joka alkaa samalla kirjaimella kuin heidän oma nimensä (esim. auttavainen Antti, siusakas Sini).
  - Aloitaja kertoo nimensä ja adjektiivinsa. Leikki jatkuu siten, että seuraavien pitää muistaa ja samoin edellisten leikkijöiden yhdistelmä ennen omaansa.

Tehdään yhdessä

- Tehdään ensin taitoaukeaman Henkilötunnus kertoo ihmisestä osion tehtävä (oppik. s. 20).
- Opettaja kirjoittaa näkyviin keskeisiä henkilö-tunnuksia. Oppilaat selvittävät pareittain tai ryhmässä, mitä tieto tunnuksent kertovat omistajastaan.

Keskustelu

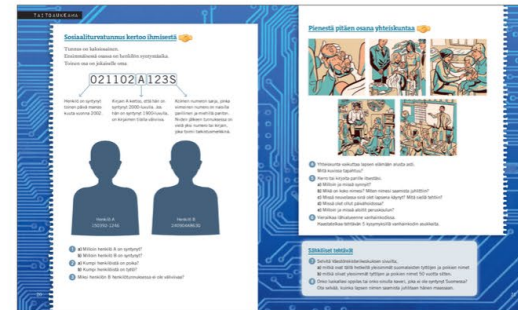
- Miksi omaa henkilötunnusta ei kannata kertoa toisille?

Oman nimen tarina

- Oppilaat selvittävät nettiä apuna käyttäen oman nimensä alkuperän eli etymologian. Jokainen kertoo muulle ryhmälle, mistä oma nimi on peräisin.
- Oppilaat kysyvät kotona vanhemmiltaan, millä perusteella he ovat saaneet nimensä ja mitä muita vaihtoehtoja vanhemmat olivat miettineet.

Nimiin liittyviä leikkejä ja tehtäviä

- Nimien kanssa voi leikitellä esimerkiksi tekemällä oppilaiden nimistä anagrammeja tai sanalaatikon.
- Etu-nimet-sivustolta (www.etunimet.net) löytyy hauskoja ja erikoisia etunimiä sekä tiivistelmä nimiläistä.
- Verkkosta löytyy helposti nimiläitokunnan hyväksymiä ja hyödyllisiä nimiehdotuksia. Tutustutaan ensin oppilaiden kanssa nimiläin ja siihen, millainen etunimen tulee olla. Katotaan sen jälkeen nimiehdotus-

- ten listaa ja arvuutellaan, mitkä nimet on hyväksytty, mitkä hylätyt.
- Tehdään väestörekisteriin liittyvä etunimitehtävä 7 oppikirjan sivulta 21. Väestörekisteristä voi hakea myös sukunimiä.

INTEGROINTI

- AI: Ks. Ideoita oppitunnille.
- AI: Kirjoitetaan mahdollisimman tarkasti omasta nimestä.
  - Miksi sain juuri tämän nimen?
  - Mitä tietoa nimestäni löytyy netistä?
  - Onko nimellä kuuluisia kaimoja?
- MA: Lasetaan erilaisten esimerkkihenkilötunnuksien avulla, kuinka vanhoja niiden kuvaamat henkilöt ovat tällä hetkellä.
- KU: Tehdään tehtävä 4 oppikirjan sivulta 21.

TEHTÄVIEN VASTAUKSET

s.19

- Nimen avulla lapsi erotetaan muista ihmisistä. Nimenomann myötä hänestä tulee virallisesti yhteiskunnan jäsen.
- Henkilötunnuksen avulla voidaan varmistaa ihmisen henkilöllisyyden.
- Lapsen kehitystä seurataan neuvolakäynnillä ennen syntymää ja sen jälkeen. Lapsi syntyy yhteiskunnan ylläpitämässä sairaalassa. Lapsi menee yleensä päivähoidon, jota seuraavat esikoulu ja peruskoulu.

s. 20 Henkilötunnus kertoo ihmisestä

- a) Henkilö A on syntynyt 15. päivä maaliskuuta 1992.
- b) Henkilö B on syntynyt 24. päivä syyskuuta 2004.
- a) Henkilö B
- b) Henkilö A
- Henkilö B on syntynyt 2000-luvulla.

s. 21 Pienesti pitäen osana yhteiskuntaa

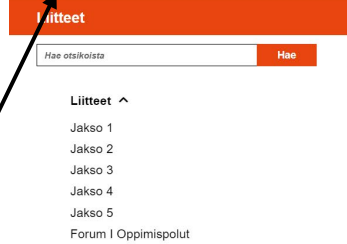
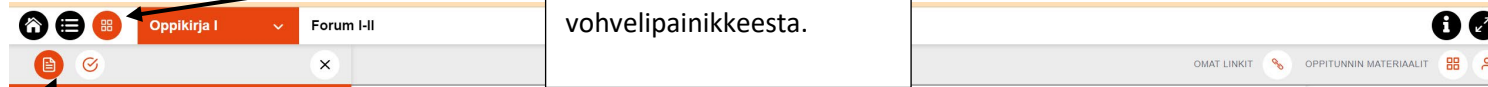
- Lapsi syntyy, saa nimen, käy neuvolassa, on päiväkodissa ja aloittaa koulun.
- 5–7. Oppilaat omia vastauksia

KUVIEN AVAUKSET

s.19 Vauvat

- Miten synnytyssairaalassa henkilökunta tunnistaa vauvat?
- Miksi yhteiskuntaan on haluttu rakentaa synnytyssairaloita?
- Missä sairaalassa sinä olet syntynyt?

Koko vuosiluokan materiaaleihin pääset vasemman yläkulman vohvelipainikkeesta.

Liitteet löytyvät jaksoittain paperi-symbolin alta.

Synnymme yhteiskuntaan

Yääää! Vastusyntyneen vauvan ääni kaikuu sairaalan synnytysoasella. Onnelliset vanhemmat ilkeivät iloista. Synnytysoaston hoitaja kiinnittää lapsen ranteeseen rannekkeen. Yhdessä isän kanssa he pesivät purkuvauvan olennon. Vauva häiritään lämpimästi peittoihin ja ituu voimenee. Sen jälkeen vauva pääsee äitiinsä syltiin.

Lapsi syntyy sukuun ja yhteiskuntaan

Lapsen syntymä on iloinen asia. Kun vauva on päässyt sairaalasta kotiin, lähisukulaiset tulevat useiin tutustumaan pienokaiseen ja toivottamaan hänet tervetulleeksi sukunsa uudeksi jäseneksi. Lapsen syntymää myös juhliitaan. **Myös yhteiskunta on mukana lapsen elämässä syntymistä lähtien.** Kun lapsi syntyy, hoitajat laittavat jo synnytyssalissa vauvan ranteeseen rannekkeen, johon merkitään lapsen äidin sukunimi, lapsen sukupuoli ja syntymäaika. Samat tiedot ovat myös vauvan vuoteessa ja äidin käteen laitettavassa rannekkeessa. Näin lapsi ei sekoitu muihin sairaalassa syntyneisiin vauvoihin.

Jokaisella lapsella on pakko olla nimi. Se on ilmoitettava viimeistään kahden kuukauden kuluttua syntymästä. Nimen avulla lapsi erotetaan muista ja hänestä tulee virallisesti yhteiskunnan jäsen. Suomessa voi olla kuitenkin monta saman nimistä ihmistä. Sen vuoksi **jokaisella on myös oma henkilötunnus.** Henkilötunnuksen avulla esimerkiksi poliisi tai lääkäri voi varmistaa henkilön olevan se, joka hän sanoo olevansa. **Henkilötunnusta ei kannata kertoa kenelle tahansa, koska sen avulla joku voi esiintyä sinuna.**

Lapsi kasvaa osaksi yhteiskuntaa

Lapsen kasvattaminen on vanhempien vastuulla, mutta myös yhteiskunta osallistuu siihen. Pieni vauva viedään säännöllisesti neuvolaan, jossa terveydenhoitajat seuraavat, että lapsi kasvaa ja voi hyvin. Neuvolassa hoitajat antavat vanhemmille neuvoja vauvan hoitamisessa. Kun lapsi on hieman vanhempi, on yleistä, että vanhemmat vievät hänet päivisiin päivähoitoon. Kun lapsi on hoidossa, perheen vanhemmat voivat käydä toisaalta ansaitsemassa perheelle rahaa. Päivähoitossa harjoitellaan esimerkiksi kidentaitoja, liikuntaa ja musiikkia. **Tärkeintä on, että lapsi oppii toimimaan yhdessä muiden ihmisten kanssa.**

Lapsi aloittaa eskoulun 6-vuotiaana. Se valmistaa seuraavana vuonna alkavaan peruskouluun. Peruskoulussa opiskellaan tärkeitä tietoja ja taitoja, joita ihmiset tarvitsevat yhteiskunnassa elämiseen.

Tehtävät

- 1 Miksi lapselle annetaan nimi?
- 2 Mitä hyötyä on henkilötunnuksesta?
- 3 Miten yhteiskunta osallistuu lapsen kasvattamiseen? Listaa neljä asiaa.

MUISTA NÄMÄ!

- Lapsi syntyy yhteiskunnan jäseneksi.
- Jokaisella ihmisellä on oltava nimi.
- Henkilötunnusta ei kannata kertoa kenelle tahansa.

Oppikirja I Forum I-II

Arviointi

Hae otsikoista Hae

A-kokeet

- Oppikirjan jakso 1
- Oppikirjan jakso 2
- Oppikirjan jakso 3
- Oppikirjan jakso 4
- Oppikirjan jakso 5
- A-kokeiden vastaukset

B-kokeet

- Oppikirjan jakso 1
- Oppikirjan jakso 2
- Oppikirjan jakso 3
- Oppikirjan jakso 4
- Oppikirjan jakso 5
- B-kokeiden vastaukset

2 Synnymme yhteiskuntaan

Yääää! Vastasyntyneen vauvan ääni kuuluu sairaalan synnytysosastolla. Onnelliset vanhemmat itkevät ilosta. Synnytysosaston hoitaja kiinnittää lapsen ranteeseen rannekkeen. Yhdessä isän kanssa he pesivät parveuden olennon. Vauva kääritään lämpöisiin peittoihin ja itku vaimenee. Sen jälkeen vauva pääsee äitiinsä syliin.

Lapsi syntyy sukuun ja yhteiskuntaan

...ia. Kun vauva on päässyt sairaalavatsiin tutustumaan pienokaisvelleeksi sukunsa uudeksi jäseneksi juhlitaan. **Myös yhteiskunta on ymmärrä lähtien.** Kun lapsi syntyy, lissa vauvan ranteeseen rannekkeen, johon merkitään lapsen äidin sukunimi, lapsen sukupuoli ja syntymäaika. Samat tiedot ovat myös vauvan vuoteessa ja äidin käteen laitettavassa rannekkeessa. Näin lapsi ei sekoitu muihin sairaalassa syntyneisiin vauvoihin.

Jokaisella lapsella on pakko olla nimi. Se on ilmoitettava viimeistään kahden kuukauden kuluttua syntymästä. Nimen avulla lapsi erotetaan muista ja hänestä tulee virallisesti yhteiskunnan jäsen. Suomessa voi olla kuitenkin monta saman nimistä ihmistä. Sen vuoksi **jokaisella on myös oma henkilötunnus.** Henkilötunnuksen avulla esimerkiksi poliisi tai lääkäri voi varmistaa henkilön olevan se, joka hän sanoo olevansa. **Henkilötunnusta ei kannata kertoa kenelle tahansa, koska sen avulla joku voi esiintyä sinuna.**

Lapsi kasvaa osaksi yhteiskuntaa

Lapsen kasvattaminen on vanhempien vastuulla, mutta myös yhteiskunta osallistuu siihen. Pieni vauva viedään säännöllisesti neuvolaan, jossa terveydenhoitajat seuraavat, että lapsi kasvaa ja voi hyvin. Neuvolassa hoitajat antavat vanhemmille neuvoja vauvan hoitamisessa.

Kun lapsi on hieman vanhempi, on yleistä, että vanhemmat vievät hänet päivisin päivähoitoon. Kun lapsi on hoidossa, perheen vanhemmat voivat käydä töissä ansaitsemassa perheelle rahaa. Päivähoitossa harjoitellaan esimerkiksi kädenaivoja, liikuntaa ja musiikkia. **Tärkeintä on, että lapsi oppii toimimaan yhdessä muiden ihmisten kanssa.**

Lapsi aloittaa esikoulun 6-vuotiaana. Se valmistaa seuraavana vuonna alkavaan peruskouluun. Peruskoulussa opiskellaan tärkeitä tietoja ja taitoja, joita ihmiset tarvitsevat yhteiskunnassa elämiseen.

Tehtävät

- Miksi lapselle annetaan nimi?
- Mitä hyötyä on henkilötunnuksesta?
- Miten yhteiskunta osallistuu lapsen kasvattamiseen? Listaa neljä asiaa.

MUISTA NÄMÄ!

- Lapsi syntyy yhteiskunnan jäseneksi.
- Jokaisella ihmisellä on oltava nimi.
- Henkilötunnusta ei kannata kertoa kenelle tahansa.

Kokeet löytyvät valmis-symbolin alta.

Oppikirja I Forum I-II

Siirry sivulle Siirry johdatus Hae

I Lähiyhteisö

Johdatus jaksoon I 9

Opettajan materiaalit

Johdatus jaksoon

V Nuori rahankäyttäjänä

Johdatus jaksoon V 101

Opettajan materiaalit

Johdannon materiaalit

Johdatus jaksoon

II Monenlaisten ihmisten Suomi

Johdatus jaksoon II 31

Opettajan materiaalit

Johdannon materiaalit

Johdatus jaksoon

III Turvallista elämää

Johdatus jaksoon III 53

Opettajan materiaalit

Johdannon materiaalit

Johdatus jaksoon

IV Media

Johdatus jaksoon IV 75

Otsikkohauulla voit hakea ja suodattaa sisältöjä.

Voit myös siirtyä suoraan haluamallesi sivulle sivunumerohauulla.